

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālrunis: 67097200 ♦ Fakss: 67097277 ♦ E-pasts: sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

14.08.2013.

Nr.149
prot. Nr.(30, 3.p.)

Par kapitāla atdeves likmes noteikšanu
akciju sabiedrībai „Sadales tīkls”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2013.gada 16.jūlijā saņēma akciju sabiedrības „Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003857687, juridiskā adrese: Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160 (turpmāk – AS „Sadales tīkls”), 2013.gada 16.jūlija iesniegumu Nr.30VL00-19/404 ar lūgumu noteikt kapitāla atdeves likmi, kas nepieciešama elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifu projekta sagatavošanai. 2013.gada 9.augustā Komisija saņēma AS „Sadales tīkls” sniegto papildu skaidrojumu (2013.gada 8.augusta iesniegums Nr.30VL00-19/441).

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Komisijas 2011.gada 15.decembra lēmuma Nr.1/32 „Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) 6.punktu kapitāla izmaksu noteikšanai izmanto regulējamo aktīvu bāzi un kapitāla atdeves likmi. Kapitāla atdeves likme ir Komisijas noteikta vidējā svērtā likme no pašu kapitālam noteiktās atdeves likmes un aizņemtajam kapitālam noteiktās ilgtermiņa kredītu procentu likmes. Kapitāla atdeves likmi aprēķina noteiktai pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla attiecībai. Kapitāla atdeves likmi nosaka tā, lai neietekmētu sadales sistēmas operatora izvēli starp pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla izmantošanu. Pirms tarifu projekta iesniegšanas sadales sistēmas operators iesniedz Komisijai lūgumu noteikt kapitāla atdeves likmi un Komisija pēc visas nepieciešamās informācijas saņemšanas nosaka kapitāla atdeves likmi.
2. Metodikas 18.punkts paredz, ka, pamatojoties uz kapitāla atdevi, Komisija analizē sadales sistēmas operatora darbības rentabilitāti.
3. Atbilstoši Metodikas 25.punktam vidējo svērto kapitāla atdeves likmi ($wacc$) aprēķina šādi: $wacc = r_e * E/(E + D) + r_d * D/(E+D)$, kur r_e ir pašu kapitāla atdeves likme, $E/(E+D)$ – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, r_d – aizņemtā kapitāla atdeves likme, $D/(E+D)$ – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu.

4. Atbilstoši Metodikas 26.punktam pašu kapitāla atdeves likmi aprēķina šādi: $r_e = r_f + r_c$, kur r_f ir Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) grupas valstu vidējā valsts ilgtermiņa (bezrisika) vērtspapīru procentu (%) likme, savukārt r_c – riska prēmija, kas ietver valsts riska un nozares riska novērtējumu.
5. Atbilstoši Metodikas 27.punktam aizņemtā kapitāla atdeves likmi nosaka, pamatojoties uz vienu no šādiem principiem: kā vidējo ilgtermiņa kredītu likmi iekšzemes uzņēmumiem, to samazinot par iespējamo apjoma atlaidi; kā pakalpojumu sniedzēja faktisko ilgtermiņa kredītu vidējo likmi; kā ilgtermiņa valsts parāda vērtspapīru likmes un nozares riska piemaksas summu.
6. Atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) publicētajiem datiem mājaslapā internetā www.oecd.org, jaunākā bezrisika vērtspapīru procentu likme ir 3,4%.
7. Riska prēmija, kas ietver Latvijas valsts riska, nozares un atbilstoša profila komersanta riska novērtējumu, un tiek aprēķināta, summējot komersanta novērtēto riska piemaksu un valsts riska piemaksu, ir 4,8%.
8. Saskaņā ar AS „Sadales tīkls” 2013.gada 16.jūlija iesniegumu Nr. 30VL00-19/404 komersants izmanto ilgtermiņa aizņemto kapitālu un vidējā svērtā procentu likme komersanta ilgtermiņa saistībām ir 1,78%.
9. Saskaņā ar AS „Sadales tīkls” 2013.gada 16.jūlija iesniegumā Nr. 30VL00-19/404 sniegto informāciju komersanta pašu kapitāla īpatsvars kopējā kapitālā ir 67%, ilgtermiņa aizņemtā kapitāla īpatsvars – 33%.
10. AS „Sadales tīkls” 2013.gada 16.jūlija iesniegumā Nr. 30VL00-19/404 iekļāva informāciju par auditoru kompānijas sagatavoto kapitāla atdeves likmes novērtējumu. Saskaņā ar auditoru kompānijas veikto novērtējumu AS „Sadales tīkls” pašu kapitāla atdeves likme ir 9,2%, aizņemtā kapitāla atdeves likme ir 3,9%. Vidējā svērtā kapitāla atdeves likme ir aprēķināta 6,4% apmērā.
11. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pants noteic likuma un sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas mērķi - nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenās) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs. Ievērojot minētā likuma 5.pantā noteikto, Komisija pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, lai aizstāvētu lietotāju intereses un veicinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionālītātes principiem.
12. Komisijas padomes sēdē piedalījās AS „Sadales tīkls” pārstāvis un uzturēja spēkā lūgumu noteikt elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifu projekta sagatavošanai nepieciešamo kapitāla atdeves likmi.

Komisija **secina:**

1. Saskaņā Metodikas 25. un 26.punktu aprēķinātā AS „Sadales tīkls” pašu kapitāla atdeves likme ir 8,2%.
2. Saskaņā ar Metodikas 27.2.punktu AS „Sadales tīkls” aizņemtā kapitāla atdeves likme ir 1,78%.
3. Vidējo svērto kapitāla atdeves likmi aprēķina, attiecīgi reizinot pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla atdeves likmes ar īpatsvaram kopējā kapitālā un, summējot iegūtos reizinājumus, iegūst vidējo svērto kapitāla atdeves likmi – 6,1%.

4. Apsverot kapitāla atdeves likmes noteikšanu un tās apmēru, Komisija ir izvērtējusi arī AS „Sadales tīkls” 2013.gada 16.jūlija iesniegumā Nr. 30VL00-19/404 iekļauto auditoru kompānijas sagatavoto kapitāla atdeves likmes novērtējumu un secina, ka auditoru kompānijas izmantotā kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metode atšķiras no Metodikas 25. un 26.punktā noteiktās kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodes, kas ir saistoša sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanai.
5. Komisijas ieskatā, kapitāla atdeves likme 6,1% apmērā dod iespēju AS „Sadales tīkls” finansēt aizņēmumus, ieguldīt sadales sistēmas atjaunošanā un attīstībā, kā arī gūt samērīgu peļņu, vienlaikus nodrošinot lietotājiem iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Komisija uzskata, ka šādi tiek sasniegts likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantā noteiktais sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas mērķis, ievērojot minētā likuma 5.pantā nostiprinātos sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipus.
6. Jāņem vērā, ka Komisija visiem sadales sistēmas operatoriem nosaka kapitāla atdeves likmi pēc vienas metodes – atbilstoši Metodikas 25., 26. un 27.punktam, ievērojot vienlīdzības principu.

Saskaņā ar Komisijas 2011.gada 15.novembra lēmuma Nr.1/32 „Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 6., 25., 26. un 27.punktu, un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantu, 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu un 20.pantu, un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.daļu un 63.panta pirmās daļas 1.punktu,

padome nolemj:

1. Noteikt AS „Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķinu projekta sagatavošanai nepieciešamo kapitāla atdeves likmi 6,1% apmērā;
2. Ar šā lēmuma spēkā stāšanos atcelt Komisijas 2010.gada 18.augusta lēmumu Nr.335 „Par kapitāla atdeves likmes noteikšanu akciju sabiedrībai „Sadales tīkls””.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

V.Lokenbahs